[2019] 8 ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ. 986

ਪ੍ਰਧਾਨ ਸਿੰਘ

ਬਨਾਮ

ਨਿਊ ਇੰਡੀਆ ਅਸ਼ੋਰੈਂਸ ਕੰਪਨੀ। ਲਿਮਟਿਡ ਅਤੇ ਓ. ਆਰ. ਐੱਸ. (2019 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 5123)

1 ਜੁਲਾਈ, 2019

[ਇੰਦੂ ਮਲਹੋਤਰਾ ਅਤੇ ਐੱਮ. ਆਰ. ਸ਼ਾਹ, ਜੇ. ਜੇ.]

ਮੋਟਰ ਵਹੀਕਲ ਐਕਟ, 1988-ਦੁਰਘਟਨਾ ਕਾਰਨ ਪਰਮਾਨੈਂਟ ਦੀ ਅਯੋਗਤਾ-ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਾਹਨ ਦਾ ਡਰਾਈਵਰ ਜਿਸ ਕੋਲ ਜਾਇਜ਼ ਡਰਾਈਵਿੰਗ ਲਾਇਸੈਂਸ ਨਹੀਂ ਹੈ-ਇਨਸਰੈਂਸ ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਦੇਣਦਾਰੀ-'ਪੇ ਐਂਡ ਰਿਕਵਰ' ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ-ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਡਰਾਈਵਰ ਇੱਕ ਕਾਰ ਚਲਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ ਲੁਧਿਆਣੇ ਤੋਂ ਚਲਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ-ਕਾਰ ਨੂੰ ਉਲਟ ਦਿਸ਼ਾ ਤੋਂ ਆ ਰਹੇ ਇੱਕ ਟਰੱਕ ਟਰੱਕ ਨੇ ਬਹੁਤ ਤੇਜ਼ ਰਫਤਾਰ ਨਾਲ ਟੱਕਰ ਮਾਰ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਨਾਲ ਚਲਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ-ਸੜ੍ਹਕ ਉੱਤੇ ਗਲਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਪਾਰਕ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇੱਕ ਹੋਰ ਟਰੱਕ ਦੇ ਡਰਾਈਵਰ ਦੀ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਕਾਰਨ ਹਾਦਸਾ ਵਾਪਰਿਆ-ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਦਮ ਤੋੜ ਦਿੱਤਾ ਜਦੋਂ ਕਿ ਇੱਕ ਹੋਰ ਟਰੱਕ ਦੇ ਡਰਾਈਵਰ ਦੀ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਕਾਰਨ ਸੱਟਾਂ ਲੱਗਣ ਕਾਰਨ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਗੰਭੀਰ ਸੱਟਾਂ ਲੱਗੀਆਂ-ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਦੋ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਟਰੱਕਾਂ ਦੇ ਮਾਲਕਾਂ ਅਤੇ ਡਰਾਈਵਰਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਦਾਅਵਾ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ, ਦੋ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਟਰੱਕਾਂ ਦੇ ਬੀਮਾਕਰਤਾ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਜਵਾਬਦੇਹ-ਬੀਮਾ ਕੰਪਨੀ, ਐੱਮ. ਏ. ਸੀ. ਟੀ. ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ <ਆਈ. ਡੀ. 2,43,666/- ਨਾਲ ਪ੍ਰਤੀ ਸਾਲ 7.5% ਵਿਆਜ ਦੇ ਨਾਲ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ-ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਨੂੰ ਵਧਾ ਕੇ <ਆਈ. ਡੀ. 1,06,000/- ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਐੱਮ. ਏ. ਸੀ. ਟੀ. ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ 6,000/- ਰੁਪਏ ਦੀ ਅਨੁਮਾਨਤ ਆਮਦਨ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਗਣਨਾ ਇਸ ਆਧਾਰ' ਤੇ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਸ ਦੀ ਆਮਦਨ ਦਾ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ-ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਆਪਣੇ ਮਾਲਕ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਹਲਫਨਾਮਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਅਨੁਸਾਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਰਘਟਨਾ ਦੇ ਸਮੇਂ <ਆਈ. ਡੀ. 2,000/- ਪੀ. ਐੱਮ. ਕਮਾ ਰਿਹਾ ਸੀ-ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਆਮਦਨ ਨੂੰ Rs.10,000/- ਪੀ. ਐੱਮ. ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਲੈਂਦੇ ਹੋਏ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਭਵਿੱਖ ਦੀਆਂ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ @50% ਦੇ ਨਾਲ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਕੁੱਲ ਆਮਦਨ Rs.15,000/- 'ਤੇ ਆਵੇਗਾ। ਪੀ. ਐੱਮ.-ਜਦੋਂ ਦੁਰਘਟਨਾ ਵਾਪਰੀ ਸੀ ਤਾਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਉਮਰ 23 ਸਾਲ ਸੀ-18 ਦੇ ਗੁਣਕ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਕਮਾਈ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ 2 ਲੱਖ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। 15, 000 x 12 x 18 = ਰੁਪਏ। 32,40,000-- ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਅਪੰਗਤਾ ਦਾ ਸਹੀ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤਾ ਕਿਉਂਕਿ 100%-ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਹੈਮੀਪਲੇਜੀਆ ਤੋਂ ਪੀੜ੍ਹਤ ਹੈ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਉਸ ਦੇ ਸਰੀਰ ਦਾ ਖੱਬਾ ਹਿੱਸਾ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ-ਸਥਾਈ ਦੇ ਕਾਰਨ ਅਪੰਗਤਾ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪਿਆ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਸੀ

ਅਤੇ ਇੱਕ ਆਮ ਪਰਿਵਾਰਕ ਜੀਵਨ ਬਤੀਤ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ-ਉਸ ਦੀ ਰੋਜ਼ੀ-ਰੋਟੀ ਕਮਾਉਣ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਟੁੱਟ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਇੱਕ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿਰਭਰ ਵਿਅਕਤੀ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ-ਉਸ ਦੇ ਮੈਡੀਕਲ ਖਰਚਿਆਂ ਲਈ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਮੁਆਵਜਾ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਹੈ-ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਸਿਰ ਦੀ ਗੰਭੀਰ ਸੱਟ ਲਈ ਇੱਕ ਸਰਜਰੀ ਸਮੇਤ 5 ਸਰਜਰੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ, ਅਤੇ ਗਲੇ ਦੀਆਂ 3 ਸਰਜਰੀਆਂ-ਰੁਪਏ 7,50,000-ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਅਤੇ ਪਿਛਲੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮੈਡੀਕਲ ਖਰਚਿਆਂ ਲਈ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ। 10,00,000-ਮੈਡੀਕਲ ਖਰਚਿਆਂ ਅਤੇ ਅਟੈਂਡੈਂਟ ਖਰਚਿਆਂ ਲਈ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ-ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਨੂੰ ਸਹਿਣ ਕਰਨ ਦੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਖੇਤਰੀ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਦਫ਼ਤਰ ਦੇ ਦਫ਼ਤਰ ਤੋਂ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਕਿ ਦੋ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਟਰੱਕਾਂ ਦੇ ਡਰਾਈਵਰ ਅਯੋਗ ਡਰਾਈਵਿੰਗ ਲਾਇਸੈਂਸ ਨਾਲ ਗੱਡੀ ਚਲਾ ਰਹੇ ਸਨ, ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ-ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੋ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਟਰੱਕਾਂ ਦੇ ਮਾਲਕਾਂ ਅਤੇ ਡਰਾਈਵਰਾਂ ਤੋਂ ਰਕਮ ਵਸੂਲਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ।

ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਅਦਾਲਤ ਨੇ

ਰੱਖਿਆਃ 1.1 ਐੱਮ. ਏ. ਸੀ. ਟੀ. ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਗਣਨਾ ਇੱਕ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਅਨੁਮਾਨਿਤ ਆਮਦਨ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਹੈ। 6, 000/- ਇਸ ਆਧਾਰ ਉੱਤੇ ਕਿ ਉਸ ਦੀ ਆਮਦਨ ਦਾ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਮਾਲਕ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਹਲਫ਼ਨਾਮਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਕਥਿਤ ਹਲਫ਼ਨਾਮੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਰੁਪਏ ਕਮਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। 10, 000/- ਦੁਰਘਟਨਾ ਦੇ ਸਮੇਂ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਮਾਲਕ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਲਫ਼ਨਾਮੇ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ, ਇਹ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਆਮਦਨ ਉਸ ਨੂੰ ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਗਣਨਾ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਦੁਰਘਟਨਾ ਦੇ ਸਮੇਂ Rs.10,000/- ਪੀ. ਐੱਮ. ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਆਮਦਨ ਨੂੰ ਰੁਪਏ ਵਜੋਂ ਲੈਂਦੇ ਹੋਏ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਭਵਿੱਖ ਦੀਆਂ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ @50% ਦੇ ਨਾਲ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਕੁੱਲ ਆਮਦਨ 10,000/- ਰੁਪਏ ਹੋਵੇਗੀ। 15, 000/- ਵਜੇ ਜਦੋਂ ਇਹ ਹਾਦਸਾ ਵਾਪਰਿਆ ਤਾਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਉਮਰ 23 ਸਾਲ ਸੀ। 18 ਦੇ ਗੁਣਕ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਨਾਲ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਕਮਾਈ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ 1 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਜਾਵੇਗਾ। 15, 000 X 12 X 18 = ਰੁਪਏ। 32,40,000 - ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਅਪੰਗਤਾ ਦਾ 100% ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਹੈਮੀਪਲੇਜੀਆ ਤੋਂ ਪੀੜ੍ਹਤ ਹੈ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਉਸ ਦੇ ਸਰੀਰ ਦਾ ਖੱਬਾ ਹਿੱਸਾ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸਥਾਈ ਅਪੰਗਤਾ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵਿਆਹ ਕਰਾਉਣ ਅਤੇ ਇੱਕ ਆਮ ਪਰਿਵਾਰਕ ਜੀਵਨ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਸੀ। ਉਸ ਦੀ ਜੀਵਿਕਾ ਕਮਾਉਣ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਹੈ ਆਪਣੀ ਬਾਕੀ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਲਈ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਟੁੱਟ ਗਿਆ, ਅਤੇ ਉਹ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿਰਭਰ ਵਿਅਕਤੀ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ।

1.2 ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਇੱਕ ਸਵੀਕਾਰਯੋਗ ਸਥਿਤੀ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ ਆਪਣੀ ਰੋਜ਼ੀ-ਰੋਟੀ ਲਈ ਇੱਕ ਡਰਾਈਵਰ ਵਜੋਂ ਨੌਕਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ, ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਕਿਸਮ ਦੀ ਹੱਥੀਂ ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਕਰਨਾ, ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਕਾਰਜਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਜਿਹੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਕਮਾਈ ਸਮਰੱਥਾ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ 100% 'ਤੇ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਅਪੰਗਤਾ ਦਾ ਸਹੀ

ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਇੱਕ ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦਾ ਇਨਾਮ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। 32,40,000-ਕਮਾਈ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਵੱਲ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਮੈਡੀਕਲ ਖਰਚਿਆਂ ਲਈ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਮੁਆਵਜਾ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ 5 ਸਰਜਰੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਸਿਰ ਦੀ ਗੰਭੀਰ ਸੱਟ ਲਈ ਇੱਕ ਸਰਜਰੀ ਅਤੇ ਗਲੇ ਦੀਆਂ 3 ਸਰਜਰੀਆਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਲਗਾਤਾਰ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ, ਸਰਜਰੀਆਂ ਅਤੇ ਮੈਡੀਕਲ ਇਲਾਜ ਲਈ ਐੱਮ. ਏ. ਸੀ. ਟੀ. ਜਾਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਰਕਮ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਇੱਕ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਇੱਕਮੁਸ਼ਤ ਰਕਮ ਦਾ ਪੁਰਸਕਾਰ ਦੇਣਾ ਜਾਇਜ਼ ਅਤੇ ਉਚਿਤ ਹੋਵੇਗਾ। 7,50,000-ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਪਿਛਲੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਅਤੇ ਮੈਡੀਕਲ ਖਰਚਿਆਂ ਲਈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਉਹ ਬੇਹੱਦ ਤਰਸਯੋਗ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਸੀ। ਖੋਪੜੀ ਦੀ ਅਗਲੀ ਹੱਡੀ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਉਸ ਦਾ ਅੱਧਾ ਸਿਰ ਡਿੱਗ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਉਸ ਦੇ ਗਲੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਡੂੰਘਾ ਸਰਕੂਲਰ ਚੀਰਾ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਉਸ ਦਾ ਸਰੀਰ ਅਸਥਿਰ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੇ ਝਟਕੇ ਲੱਗ ਰਹੇ ਸਨ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਹੋਰ ਹੈਮੀਪਲੇਜੀਆ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਹੈ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਉਸ ਦੇ ਸਰੀਰ ਦਾ ਖੱਬਾ ਹਿੱਸਾ ਸਹੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਕਮਜ਼ੋਰ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਕੋਈ ਵੀ ਰਕਮ ਉਸ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦੀ। ਉਹ 22 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਤੋਂ ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਰਹੇ ਹਨ ਜਦੋਂ ਇਹ ਹਾਦਸਾ ਵਾਪਰਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਸਾਰੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਰਹੇਗਾ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਪਰਿਵਾਰ ਨਾਲ ਆਮ ਵਿਆਹੁਤਾ ਜੀਵਨ ਜਿਉਣ ਤੋਂ ਵੀ ਵਾਂਝਾ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਮੈਡੀਕਲ ਸਹਾਇਤਾ ਦੀ ਲੋੜ ਪਵੇਗੀ। ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿਰਭਰ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਸਾਰੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਇੱਕ ਅਟੈਂਡੈਂਟ ਦੀ ਮਦਦ ਦੀ ਲੋੜ ਪਵੇਗੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਬੇਕਾਬੂ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਇੱਕ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਇੱਕਮੁਸ਼ਤ ਰਕਮ। 10,00,000-ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਮੈਡੀਕਲ ਖਰਚਿਆਂ ਅਤੇ ਅਟੈਂਡੈਂਟ ਖਰਚਿਆਂ ਲਈ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 5.6-5.9] [996-ਡੀ-ਐਚ; 997-ਏ-ਡੀ]

1.3 ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਰਕਮਾਂ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈਃ ((i) ਰੁਪਏ। 32,40,000-ਏ ਦੁਆਰਾ ਭਵਿੱਖ ਦੀ ਕਮਾਈ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਆਮਦਨ ਨੂੰ Rs.10,000/- ਵਜੇ ਲੈ ਕੇ ਅਤੇ ਭਵਿੱਖ ਦੀਆਂ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਨੂੰ @50% ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ। 7,50,000-ਵਾਰ-ਵਾਰ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਅਤੇ 5 ਸਰਜਰੀਆਂ ਅਤੇ ਮੈਡੀਕਲ ਇਲਾਜ ਦੇ ਖਰਚਿਆਂ ਲਈ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। 10,00,000-ਭਵਿੱਖ ਦੇ ਮੈਡੀਕਲ ਖਰਚਿਆਂ ਅਤੇ ਅਟੈਂਡੈਂਟ ਖਰਚਿਆਂ ਲਈ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ; (iv) ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਦਾਅਵਾ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਵਸੂਲੀ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੱਕ 9 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਦੀ ਦਰ ਨਾਲ ਵਿਆਜ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦੇ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਵਿਚਾਰ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ-ਬੀਮਾ ਕੰਪਨੀ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਨੂੰ ਸਹਿਣ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਖੇਤਰੀ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਦਫ਼ਤਰ ਦੇ ਦਫ਼ਤਰ ਤੋਂ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਕਿ ਦੋ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਟਰੱਕਾਂ ਦੇ ਡਰਾਈਵਰ ਅਯੋਗ ਡਰਾਈਵਿੰਗ ਲਾਇਸੈਂਸ ਦੇ ਅਧਾਰ' ਤੇ ਗੱਡੀ ਚਲਾ ਰਹੇ ਸਨ। ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਟਰੱਕਾਂ ਦੇ ਮਾਲਕ ਅਤੇ ਡਰਾਈਵਰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਸਮੇਤ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੜ੍ਹਾਅ 'ਤੇ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਏ ਹਨ। ਜਵਾਬਦੇਹ-ਬੀਮਾ

ਕੰਪਨੀ ਦੋ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਟਰੱਕਾਂ ਦੇ ਮਾਲਕਾਂ ਅਤੇ ਡਰਾਈਵਰਾਂ ਤੋਂ ਰਕਮ ਵਸੂਲਣ ਦੀ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ। [ਪਾਰਸ 6,7] [997-ਈ-ਐਚ; 998-ਏ-ਈ]

ਗੋਵਿੰਦ ਯਾਦਵ ਬਨਾਮ ਨਿਊ ਇੰਡੀਆ ਇੰਸ਼ੋਰੈਂਸ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਟਿਡ , (2011) 10 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 683; ਕੇ. ਸੁਰੇਸ਼ ਬਨਾਮ ਨਿਊ ਇੰਡੀਆ ਅਸ਼ੋਰੈਂਸ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਟਿਡ, (2012) 12 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 274: [2012] ਡਿਵੀਜ਼ਨਲ ਮੈਨੇਜਰ, ਓਰੀਐਂਟਲ ਇੰਸ਼ੋਰੈਂਸ ਕੰਪਨੀ। ਲਿਮਟਿਡ ਅਤੇ ਓਰਸ. 2018 (9) ਐੱਸ. ਸੀ. ਸੀ. 650 [2018] 9 ਐੱਸ. ਸੀ. ਆਰ. 486-'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਹੈ।

ਕੇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ

(2011) 10 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 683	'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰੋ	ਪੈਰਾ 5.5
[2012] 11 ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ. 414	'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰੋ	ਪੈਰਾ 5.5
[2010] 13 ਐੱਸਸੀਆਰ179	'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰੋ	ਪੈਰਾ 5.5
[2018] 9 ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ. 486	'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰੋ	ਪੈਰਾ 7.1

ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨਿਆਂਇਕ ਫੈਸਲਾ: 2019 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰ. 5123. ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿਖੇ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ 2014 (ਓ. ਐਂਡ. ਐੱਮ.) ਦੇ ਐੱਫ. ਏ. ਓ. ਨੰਬਰ 10473 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ।

ਵਿਕਾਸ ਚੰਦਰ, ਦਿਨੇਸ਼ ਮੋਹਨ ਸਿਨਹਾ, ਵਰਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਸ਼ਰਮਾ, ਵਕੀਲ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ।

ਐੱਸ. ਐੱਲ. ਗੁਪਤਾ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸ਼ਾਲੂ ਸ਼ਰਮਾ, ਵਕੀਲ। ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ। ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਇੰਦੂ ਮਲਹੋਤਰਾ, ਜੇ. ਲੀਵ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤੀ ਗਈ।

1. ਮੌਜੂਦਾ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਵੱਲੋਂ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿਖੇ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ 2014 ਦੇ ਐਫ. ਏ. ਓ. ਨੰਬਰ 10473 ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਲਈ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

2. ਪਿਛੋਕੜ ਦੇ ਤੱਥ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦਾ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨ:

2.1. ਆਈ. ਡੀ. 1 'ਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਡਰਾਈਵਰ ਹੁੰਡਈ ਇਲਾਂਟਰਾ ਕਾਰ ਚਲਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਇੱਕ ਕੈਬਿਨਟ ਮੰਤਰੀ, ਕੈ. ਕੰਵਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਲੁਧਿਆਣੇ ਤੋਂ ਚਲਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। 2.2. ਲਗਭਗ 5 ਵਜੇ: 15 ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ਜਦੋਂ ਕਾਰ ਪਿੰਡ ਖਾਨਪੁਰ ਨੇੜੇ ਪਹੁੰਚੀ ਤਾਂ ਇੱਕ ਟਰੱਕ ਜਿਸ ਉੱਤੇ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਨੰ. ਐੱਚ. ਆਰ.-55-ਬੀ-9491 ਨੂੰ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਨਾਲ ਚਲਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਜੋ ਬਹੁਤ ਤੇਜ਼ ਰਫਤਾਰ ਨਾਲ ਉਲਟ

ਦਿਸ਼ਾ ਤੋਂ ਆਇਆ ਅਤੇ ਕਾਰ ਨਾਲ ਟਕਰਾ ਗਿਆ। ਇਹ ਹਾਦਸਾ ਇੱਕ ਹੋਰ ਟਰੱਕ ਦੇ ਡਰਾਈਵਰ ਦੀ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਕਾਰਨ ਵਾਪਰਿਆ ਜਿਸ ਦੀ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਨੰ. ਐੱਚ. ਆਰ.-58-ਏ-9791, ਜਿਸ ਨੂੰ ਗਲਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਸੜਕ 'ਤੇ ਖੜ੍ਹਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

2.3. ਇਸ ਹਾਦਸੇ ਵਿੱਚ ਕਪਤਾਨ ਕੰਵਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਅਪੀਲ ਕਰਤਾ-ਡਰਾਈਵਰ ਗੰਭੀਰ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਜ਼ਖਮੀ ਹੋ ਗਏ। ਇਸ ਹਾਦਸੇ ਵਿੱਚ ਜ਼ਖ਼ਮੀ ਹੋਏ ਕਪਤਾਨ ਕੰਵਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਉਸੇ ਦਿਨ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਇਲਾਜ ਦੌਰਾਨ ਦਮ ਤੋੜ ਦਿੱਤਾ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਡਰਾਈਵਰ ਬਚ ਗਿਆ, ਪਰ ਪੱਕੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਪਾਹਜ ਹੋ ਗਿਆ।

2.4. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਗੰਭੀਰ ਸੱਟਾਂ ਲੱਗੀਆਂ ਸਨ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਦਮੇ ਵਾਲੀ ਸਬਅਰਾਕਨੋਇਡ ਹੈਮਰੇਜ ਦੇ ਨਾਲ ਸਿਰ ਦੀ ਸੱਟ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ, ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਹੈਮੀ-ਕ੍ਰੈਨੀਓਟੋਮੀ ਯਾਨੀ ਖੋਪੜੀ ਦੀ ਅਗਲੀ ਹੱਡੀ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣਾ ਪਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਦੇ ਜਬਾੜ੍ਹੇ ਦੀਆਂ ਦੋਵੇਂ ਹੱਡੀਆਂ ਟੁੱਟ ਗਈਆਂ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਚਿਹਰੇ ਨੂੰ ਵਿਗਾੜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਸਿਰ ਵਿੱਚ ਗੰਭੀਰ ਸੱਟ ਲੱਗਣ ਕਾਰਨ ਉਸ ਦੀ ਖੱਬੀ ਬਾਂਹ ਅਤੇ ਲੱਤ ਸਹੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ 5 ਸਰਜਰੀਆਂ ਕਰਵਾਉਣੀਆਂ ਪੈਂਦੀਆਂ ਸਨ ਜਿਸ ਲਈ ਉਸ ਨੂੰ ਲਗਾਤਾਰ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣਾ ਪੈਂਦਾ ਸੀ। ਉਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਬਾਹਰੀ ਮਰੀਜ਼ ਵਜੋਂ ਫਾਲੋ-ਅਪ ਇਲਾਜ ਲਈ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਤਰੀਕਾਂ 'ਤੇ ਪੀਜੀਆਈ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਜਾਣਾ ਪਿਆ।

2.5. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਇੱਕ ਮੈਡੀਕਲ ਬੋਰਡ ਦੁਆਰਾ 08.09.2010 ਉੱਤੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਉੱਤੇ ਇਹ ਇੱਕ ਅਪਰੇਟਿਡ ਕੇਸ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਹੈਮੀਪਲੇਜੀਆ ਭਾਵ ਖੱਬੇ ਪਾਸੇ ਸਰੀਰ ਦੇ ਅੱਧੇ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਸੀ। ਡਾਕਟਰ ਨੇ ਰਾਏ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਮਜ਼ਦੂਰ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਨ, ਖੇਤੀਬਾੜ੍ਹੀ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਨ ਜਾਂ ਡਰਾਈਵਰ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਸ ਦੀ ਅਪੰਗਤਾ ਦਾ ਅੰਦਾਜ਼ਾ 75 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਸਥਾਈ ਸੀ।

2.6. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਦੋ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਟਰੱਕਾਂ ਦੇ ਮਾਲਕਾਂ ਅਤੇ ਡਰਾਈਵਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਦੋ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਟਰੱਕਾਂ ਦੇ ਬੀਮਾਕਰਤਾ ਭਾਵ ਜਵਾਬਦੇਹ-ਬੀਮਾ ਕੰਪਨੀ ਵਿਰੁੱਧ ਐੱਮ. ਏ. ਸੀ. ਟੀ., ਪੰਚਕੂਲਾ ਅੱਗੇ ਇੱਕ ਦਾਅਵਾ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਉਹ ਇੱਕ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਆਮਦਨ ਕਮਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਦੁਰਘਟਨਾ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇੱਕ ਡਰਾਈਵਰ ਵਜੋਂ 10,000/- ਪੀ. ਐੱਮ.

2.7. ਜਵਾਬਦੇਹ-ਬੀਮਾ ਕੰਪਨੀ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਦੋ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਾਹਨਾਂ ਦੇ ਡਰਾਈਵਰ ਜਾਇਜ਼ ਡਰਾਈਵਿੰਗ ਲਾਇਸੈਂਸ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਟਰੱਕ ਚਲਾ ਰਹੇ ਸਨ। ਬੀਮਾ ਕੰਪਨੀ ਨੇ ਮਥੁਰਾ, ਯੂ. ਪੀ. ਵਿਖੇ ਆਰ. ਟੀ. ਓ. ਦਫ਼ਤਰ ਤੋਂ ਇੱਕ ਲਾਇਸੈਂਸਿੰਗ ਕਲਰਕ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਡਰਾਈਵਿੰਗ ਲਾਇਸੈਂਸ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਫ਼ਤਰ ਦੁਆਰਾ ਡਰਾਈਵਰਾਂ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਇਹ ਲਾਇਸੈਂਸ ਕੁੱਝ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ।

2.8. ਐੱਮ. ਏ. ਸੀ. ਟੀ., ਪੰਚਕੂਲਾ ਨੇ ਮਿਤੀ 25.01.2013 ਦੇ ਅਵਾਰਡ ਰਾਹੀਂ ਕਲੇਮ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਵਜੋਂ 5 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦਿੱਤੇ। 10,43,666-ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ।

ਐੱਮ. ਏ. ਸੀ. ਟੀ. ਰੁਪਏ ਦੀ ਸੰਕਲਪਿਕ ਆਮਦਨ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਅੱਗੇ ਵਧਿਆ। 6, 000/- ਪ੍ਰਤੀ ਘੰਟਾ, ਜੋ ਕਿ ਰੁਪਏ ਤੱਕ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਸੀ। 72, 000/- ਪ੍ਰਤੀ ਸਾਲ, ਇਸ ਆਧਾਰ ਉੱਤੇ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਆਪਣੀ ਆਮਦਨ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਸੇ ਗਵਾਹ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ। ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਅਪੰਗਤਾ ਕਾਰਨ ਆਮਦਨੀ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ 75 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਹੋਣ ਦਾ ਅਨੁਮਾਨ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜੋ ਕਿ ਲਗਭਗ 1,50,000 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਸੀ। 54, 000/- ਪ੍ਰਤੀ ਸਾਲ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਆਮਦਨ ਵਿੱਚ 18 ਦੇ ਗੁਣਕ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਨਾਲ, ਭਵਿੱਖ ਦੀ ਕਮਾਈ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਦੇ ਕਾਰਨ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ 5 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਹੋ ਗਈ। 9,72,000 - ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਕੁੱਲ ਇੱਕ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। 10,43,666-ਉਸ ਨੂੰ ਲੱਗੀਆਂ ਸੱਟਾਂ ਲਈ 7.50% ਪ੍ਰਤੀ ਸਾਲ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਵਿਆਜ ਦੇ ਨਾਲ।

ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦੇ ਸਵਾਲ 'ਤੇ, ਦੋਵੇਂ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਟਰੱਕਾਂ ਦੇ ਡਰਾਈਵਰਾਂ ਕੋਲ ਹਾਦਸੇ ਦੇ ਸਮੇਂ ਜਾਇਜ਼ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਡਰਾਈਵਿੰਗ ਲਾਇਸੈਂਸ ਨਹੀਂ ਪਾਏ ਗਏ। ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਐੱਮ. ਏ. ਸੀ. ਟੀ. ਨੇ ਦੋ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਟਰੱਕਾਂ ਦੇ ਮਾਲਕਾਂ ਅਤੇ ਡਰਾਈਵਰਾਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਤੇ ਵੱਖਰੇ ਤੌਰ' ਤੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਠਹਿਰਾਇਆ। ਬੀਮਾ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

2.9. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਐੱਫ. ਏ. ਓ. ਨੰਬਰ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ। ਐੱਮ. ਏ. ਸੀ. ਟੀ. ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ 2014 ਦਾ 10473।

ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਆਈ. ਡੀ. 1 ਮਿਤੀ ਦੇ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਰਾਹੀਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰੀ ਹਸਪਤਾਲ, ਸੈਕਟਰ 6, ਪੰਚਕੂਲਾ ਵਿਖੇ ਇੱਕ ਮੈਡੀਕਲ ਬੋਰਡ ਦੁਆਰਾ ਮੁੜ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ। ਸੱਟਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਅਤੇ ਅਪੰਗਤਾ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਨੂੰ ਵੇਖਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਸੀ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਹੋਈ ਅਪੰਗਤਾ ਉਸ ਦੀ ਕਮਾਈ ਸਮਰੱਥਾ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ 100% ਸੀ, ਅਤੇ ਉਹ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ।

ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਵਿਵਾਦਗ੍ਰਸਤ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਮਿਤੀ 20.09.2017 ਰਾਹੀਂ ਐੱਫ. ਏ. ਓ. ਨੂੰ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਨੂੰ ਵਧਾ ਕੇ Rs.21,06,000/- ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਆਪਣੀ ਕਮਾਈ ਸਮਰੱਥਾ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ 100% ਅਪੰਗਤਾ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਸੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਆਮਦਨ ਲਈ ਭਵਿੱਖ ਦੀਆਂ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਨੂੰ @50% ਦਿੱਤਾ।

ਜਵਾਬਦੇਹ-ਬੀਮਾ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਅਤੇ ਦੋ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਟਰੱਕਾਂ ਦੇ ਮਾਲਕਾਂ ਅਤੇ ਡਰਾਈਵਰਾਂ ਤੋਂ ਇਸ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

3. ਮੌਜੂਦਾ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਨੂੰ ਵਧਾ ਕੇ 5 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਕਰਨ ਲਈ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। 1,75,61,000/- ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਪੱਕੇ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਅਪਾਹਜ ਹੈ, ਇੱਕ ਦੁਖੀ ਜੀਵਨ ਬਤੀਤ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇੱਕ ਸਥਾਈ ਸੇਵਕ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ।

4. ਅਸੀਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਸੁਣਿਆ ਹੈ। ਸੁਣਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਅਸੀਂ ਜਵਾਬਦੇਹ-ਬੀਮਾ ਕੰਪਨੀ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਵੀ ਸੁਣਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਰਿਕਾਰਡ ਉੱਤੇ ਦਲੀਲਾਂ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਦੋ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਟਰੱਕਾਂ ਦੇ ਮਾਲਕ ਅਤੇ ਡਰਾਈਵਰ ਸਾਰੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਏ।

5. ਅਸੀਂ ਪਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਐੱਮ. ਏ. ਸੀ. ਟੀ. ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਗਣਨਾ ਇੱਕ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਸੰਕਲਪਿਕ ਆਮਦਨ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਹੈ। 6, 000/- ਇਸ ਆਧਾਰ ਉੱਤੇ ਕਿ ਉਸ ਦੀ ਆਮਦਨ ਦਾ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

5.1. ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਮਾਲਕ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਹਲਫ਼ਨਾਮਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਕਥਿਤ ਹਲਫ਼ਨਾਮੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਰੁਪਏ ਕਮਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। 10, 000/- ਦੁਰਘਟਨਾ ਦੇ ਸਮੇਂ।

5.2. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਮਾਲਕ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਲਫ਼ਨਾਮੇ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ, ਅਸੀਂ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਆਮਦਨ 2 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਸੀ। 10, 000/- ਦੁਰਘਟਨਾ ਦੇ ਸਮੇਂ, ਉਸ ਨੂੰ ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਗਣਨਾ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ।

5.3. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਆਮਦਨ ਨੂੰ ਰੁਪਏ ਵਜੋਂ ਲੈਂਦੇ ਹੋਏ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਭਵਿੱਖ ਦੀਆਂ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ @50% ਦੇ ਨਾਲ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਕੁੱਲ ਆਮਦਨ 10,000/- ਰੁਪਏ ਹੋਵੇਗੀ। 15, 000/- ਵਜੇ

5.4. ਜਦੋਂ ਇਹ ਹਾਦਸਾ ਵਾਪਰਿਆ ਤਾਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਉਮਰ 23 ਸਾਲ ਸੀ। 18 ਦੇ ਗੁਣਕ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਨਾਲ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਕਮਾਈ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ 1 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਜਾਵੇਗਾ। 15, 000 x 12 x 18 = ਰੁਪਏ। 32,40,000 -

5.5. ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਅਪੰਗਤਾ ਦਾ 100% ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਹੈਮੀਪਲੇਜੀਆ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਹੈ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਉਸ ਦੇ ਸਰੀਰ ਦਾ ਖੱਬਾ ਹਿੱਸਾ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸਥਾਈ ਅਪੰਗਤਾ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵਿਆਹ ਕਰਾਉਣ ਅਤੇ ਇੱਕ ਆਮ ਪਰਿਵਾਰਕ ਜੀਵਨ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਸੀ। ਉਸ ਦੀ ਰੋਜ਼ੀ-ਰੋਟੀ ਕਮਾਉਣ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਉਸ ਦੀ ਬਾਕੀ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਲਈ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਟੁੱਟ ਗਈ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਹ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿਰਭਰ ਵਿਅਕਤੀ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ।

ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਟਿਡ , 1 ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿਃ

“18. ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਅਰਵਿੰਦ ਕੁਮਾਰ ਮਿਸ਼ਰਾ ਬਨਾਮ ਨਿਊ ਇੰਡੀਆ ਅਸ਼ੋਰੈਂਸ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਟਿਡ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਿਧਾਂਤ। ((ਉੱਪਰ) ਅਤੇ ਰਾਜ ਕੁਮਾਰ ਬਨਾਮ ਅਜੈ ਕੁਮਾਰ (ਉੱਪਰ) ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਸਾਰੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲਾਂ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦੁਰਘਟਨਾ ਦੇ ਪੀੜਤਾਂ, ਜੋ ਸਥਾਈ ਜਾਂ ਅਸਥਾਈ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਅਪਾਹਜ ਹਨ, ਨੂੰ ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਦੁਰਘਟਨਾ ਦਾ

ਸ਼ਿਕਾਰ ਵਿਅਕਤੀ ਸਥਾਈ ਅਪੰਗਤਾ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਨਾ ਸਿਰਫ ਸਰੀਰਕ ਸੱਟ ਅਤੇ ਇਲਾਜ ਲਈ, ਬਲਕਿ ਕਮਾਈ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਅਤੇ ਆਮ ਜੀਵਨ ਜਿਉਣ ਅਤੇ ਸਹੂਲਤਾਂ ਦਾ ਆਨੰਦ ਲੈਣ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥਾ ਲਈ ਵੀ ਢੁਕਵਾਂ ਮੁਆਵਜਾ ਦੇਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਉਹ ਆਨੰਦ ਲੈਂਦਾ ਪਰ ਦੁਰਘਟਨਾ ਕਾਰਨ ਹੋਈ ਅਪੰਗਤਾ ਲਈ। ”

(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

ਕੇ. ਸੁਰੇਸ਼ ਬਨਾਮ ਨਿਊ ਇੰਡੀਆ ਅਸ਼ੋਰੈਂਸ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਟਿਡ, 2 ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿਃ

“10. ਇਹ ਦੱਸਣਾ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ, ਇੱਕ ਨਿਰਣਾਇਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਜ਼ਖਮੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਦੁੱਖਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੀ ਪੂਰੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਜੀਉਣ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥਾ, ਆਮ ਸਹੂਲਤਾਂ ਦਾ ਅਨੰਦ ਲੈਣ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਉਹ ਅਨੰਦ ਲੈਂਦਾ ਪਰ ਸੱਟਾਂ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਕਮਾਈ ਕਰਨ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਜਿੰਨੀ ਉਹ ਕਮਾਉਂਦਾ ਸੀ ਜਾਂ ਕਮਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਗਣਨਾ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਜਾਂ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਪਹੁੰਚ ਵਿਆਪਕ ਅਧਾਰਤ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਕਹਿਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਅਨੁਮਾਨ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਗੇ ਕਿਉਂਕਿ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਗਣਿਤਿਕ ਸ਼ੁੱਧਤਾ ਜਾਂ ਇੱਕ ਸਹੀ ਫਾਰਮੂਲਾ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ। ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਣ ਵਿੱਚ 'ਨਿਆਂਪੂਰਨ ਮੁਆਵਜ਼ੇ' ਦਾ ਬੁਨਿਆਦੀ ਮਾਪਦੰਡ ਤੈਅ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ”

(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

ਰਾਜ ਕੁਮਾਰ ਬਨਾਮ ਅਜੈ ਕੁਮਾਰ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਵਿੱਚ, 3 ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਕਿਃ

“ਅਸਲ ਕਮਾਈ ਸਮਰੱਥਾ ਉੱਤੇ ਸਥਾਈ ਅਪੰਗਤਾ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ਤਿੰਨ ਕਦਮ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹੱਕਦਾਰ ਸਥਾਈ ਅਪੰਗਤਾ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕਿਹੜੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਥਾਈ ਸਮਰੱਥਾ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਕੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ (ਇਹ ਜੀਵਨ ਦੀਆਂ ਸਹੂਲਤਾਂ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਦੇ ਸਿਰ ਹੇਠ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇਣ ਲਈ ਵੀ ਢੁਕਵਾਂ ਹੈ)। ਦੂਜਾ ਕਦਮ ਦੁਰਘਟਨਾ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸ ਦੇ ਪੇਸ਼ੇ, ਪੇਸ਼ੇ ਅਤੇ ਕੰਮ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਉਮਰ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣਾ ਹੈ। ਤੀਜਾ ਕਦਮ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ (i) ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਕਿਸੇ ਕਿਸਮ ਦੀ ਰੋਜ਼ੀ-ਰੋਟੀ ਕਮਾਉਣ ਤੋਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਪਾਹਜ ਹੈ, ਜਾਂ (ii) ਸਥਾਈ ਅਪਾਹਜਤਾ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਕੀ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਅਜੇ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਅਤੇ ਕਾਰਜਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਜਾਰੀ ਰੱਖ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਉਹ ਪਹਿਲਾਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਜਾਂ (iii) ਕੀ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਪਿਛਲੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਅਤੇ ਕਾਰਜਾਂ ਨੂੰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜਾਂ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾਈ ਗਈ ਸੀ, ਪਰ ਉਹ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਜਾਂ ਘੱਟ ਪੱਧਰ ਦੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਅਤੇ ਕਾਰਜਾਂ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖ ਸਕਦਾ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਕਮਾਈ ਜਾਰੀ ਰੱਖ ਸਕੇ ਜਾਂ ਆਪਣੀ ਰੋਜ਼ੀ-ਰੋਟੀ ਕਮਾਉਣਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖ ਸਕੇ।

ਉਦਾਹਰਣ ਦੇ ਲਈ, ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਦਾ ਖੱਬਾ ਹੱਥ ਕੱਟਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਸਥਾਈ ਸਰੀਰਕ ਜਾਂ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਅਪੰਗਤਾ ਦਾ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਲਗਭਗ 60 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਇੱਕ

ਡਰਾਈਵਰ ਜਾਂ ਤਰਖਾਣ ਸੀ, ਤਾਂ ਕਮਾਈ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਦਾ ਅਸਲ ਨੁਕਸਾਨ ਲਗਭਗ ਸੌ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜੇ ਉਹ ਨਾ ਤਾਂ ਗੱਡੀ ਚਲਾਉਣ ਜਾਂ ਤਰਖਾਣ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਜੇ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਸਰਕਾਰੀ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਕਲਰਕ ਸੀ, ਤਾਂ ਉਸ ਦੇ ਖੱਬੇ ਹੱਥ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਨੌਕਰੀ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਫਿਰ ਵੀ ਕਲਰਕ ਵਜੋਂ ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਕਲਰਕ ਦੇ ਕੰਮ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਕਮਾਈ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ 100% ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇੱਕ ਡਰਾਈਵਰ ਜਾਂ ਤਰਖਾਣ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਨਾ ਹੀ 60 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਜੋ ਕਿ ਅਸਲ ਸਰੀਰਕ ਅਪੰਗਤਾ ਹੈ, ਪਰ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਹੈ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਜੇਕਰ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਸਰਕਾਰੀ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਬਣਿਆ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ 'ਭਵਿੱਖ ਦੀ ਕਮਾਈ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ' ਦੇ ਸਿਰ ਹੇਠ ਕੋਈ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਹੱਥ ਗੁਆਉਣ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਸਹੂਲਤਾਂ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਦੇ ਸਿਰ ਹੇਠ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਨਾਲ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕਈ ਵਾਰ ਜ਼ਖਮੀ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਨੂੰ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਸ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਕਰਤੱਵਾਂ ਨੂੰ ਨਿਭਾਉਣ ਲਈ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ।

ਉਹ ਅਹੁਦਾ ਜਾਂ ਨੌਕਰੀ ਜੋ ਉਹ ਪਹਿਲਾਂ ਆਪਣੀ ਅਪਾਹਜਤਾ ਦੇ ਕਾਰਨ ਰੱਖਦਾ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਘੱਟ ਤਨਖਾਹ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਢੁਕਵੇਂ ਪਰ ਘੱਟ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਭਵਿੱਖ ਦੀ ਕਮਾਈ ਸਮਰੱਥਾ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਦੇ ਸਿਰ ਹੇਠ ਇੱਕ ਸੀਮਤ ਪੁਰਸਕਾਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਘੱਟ ਕਮਾਈ ਸਮਰੱਥਾ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ। ਇਹ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਭਵਿੱਖ ਦੀ ਕਮਾਈ ਸਮਰੱਥਾ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਨੂੰ 100% (ਜਾਂ 50 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੁੱਝ ਵੀ) ਮੰਨ ਕੇ ਮੁਆਵਜਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਸਹੂਲਤਾਂ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਜਾਂ ਜੀਵਨ ਦੀ ਉਮੀਦ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਦੇ ਸਿਰ ਹੇਠ ਵੱਖਰੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੁਆਵਜਾ ਦੇਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਅਲੋਪ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਸਹੂਲਤਾਂ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਜਾਂ ਜੀਵਨ ਦੀ ਉਮੀਦ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਦੇ ਸਿਰ ਹੇਠ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਟੋਕਨ ਜਾਂ ਨਾਮਾਤਰ ਰਕਮ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਪੁਰਸਕਾਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਦੁਹਰਾਓ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜੋ ਵੀ ਹੋਵੇ। "

(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

5.6. ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਇੱਕ ਸਵੀਕਾਰਯੋਗ ਸਥਿਤੀ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ ਆਪਣੇ ਰੋਜ਼ੀ-ਰੋਟੀ ਲਈ ਇੱਕ ਡਰਾਈਵਰ ਵਜੋਂ ਨੌਕਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ, ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਕਿਸਮ ਦੀ ਹੱਥੀਂ ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਕਰਨਾ, ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਕਾਰਜਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਅਜਿਹੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਕਮਾਈ ਸਮਰੱਥਾ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ 100% ਉੱਤੇ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਅਪੰਗਤਾ ਦਾ ਸਹੀ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਇੱਕ ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦਾ ਇਨਾਮ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। 32,40,000-ਕਮਾਈ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਵੱਲ।

5.7. ਅਸੀਂ ਅੱਗੇ ਪਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਮੈਡੀਕਲ ਖਰਚਿਆਂ ਲਈ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਮੁਆਵਜਾ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ 5 ਸਰਜਰੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਸਿਰ ਦੀ ਗੰਭੀਰ ਸੱਟ ਲਈ ਇੱਕ ਸਰਜਰੀ ਅਤੇ ਗਲੇ ਦੀਆਂ 3 ਸਰਜਰੀਆਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਲਗਾਤਾਰ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ

ਹੋਣ, ਸਰਜਰੀਆਂ ਅਤੇ ਮੈਡੀਕਲ ਇਲਾਜ ਲਈ ਐੱਮ. ਏ. ਸੀ. ਟੀ. ਜਾਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਰਕਮ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਇੱਕ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਇੱਕਮੁਸ਼ਤ ਰਕਮ ਦਾ ਪੁਰਸਕਾਰ ਦੇਣਾ ਜਾਇਜ਼ ਅਤੇ ਉਚਿਤ ਹੋਵੇਗਾ। 7,50,000-ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਪਿਛਲੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਅਤੇ ਮੈਡੀਕਲ ਖਰਚਿਆਂ ਲਈ।

5.8. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਹ ਬੇਹੱਦ ਤਰਸਯੋਗ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਸੀ। ਖੋਪੜੀ ਦੀ ਅਗਲੀ ਹੱਡੀ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਉਸ ਦਾ ਅੱਧਾ ਸਿਰ ਡਿੱਗ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਉਸ ਦੇ ਗਲੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਡੂੰਘਾ ਸਰਕੂਲਰ ਚੀਰਾ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਉਸ ਦਾ ਸਰੀਰ ਅਸਥਿਰ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੇ ਝਟਕੇ ਲੱਗ ਰਹੇ ਸਨ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਹੋਰ ਹੈਮੀਪਲੇਜੀਆ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਹੈ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਉਸ ਦੇ ਸਰੀਰ ਦਾ ਖੱਬਾ ਹਿੱਸਾ ਸਹੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ।

5.9. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਕਮਜ਼ੋਰ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਕੋਈ ਵੀ ਰਕਮ ਉਸ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦੀ। ਉਹ 22 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਤੋਂ ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਰਹੇ ਹਨ ਜਦੋਂ ਇਹ ਹਾਦਸਾ ਵਾਪਰਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਸਾਰੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਰਹੇਗਾ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਪਰਿਵਾਰ ਨਾਲ ਆਮ ਵਿਆਹੁਤਾ ਜੀਵਨ ਜਿਉਣ ਤੋਂ ਵੀ ਵਾਂਝਾ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਮੈਡੀਕਲ ਸਹਾਇਤਾ ਦੀ ਲੋੜ ਪਵੇਗੀ। ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿਰਭਰ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਸਾਰੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਇੱਕ ਅਟੈਂਡੈਂਟ ਦੀ ਮਦਦ ਦੀ ਲੋੜ ਪਵੇਗੀ।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਬੇਕਾਬੂ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਅਸੀਂ ਇੱਕ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਇੱਕਮੁਸ਼ਤ ਰਕਮ ਦਾ ਪੁਰਸਕਾਰ ਦੇਣਾ ਉਚਿਤ ਅਤੇ ਉਚਿਤ ਸਮਝਦੇ ਹਾਂ। 10,00,000-ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਮੈਡੀਕਲ ਖਰਚਿਆਂ ਅਤੇ ਅਟੈਂਡੈਂਟ ਖਰਚਿਆਂ ਲਈ।

6. ਉਪਰੋਕਤ ਚਰਚਾ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਰਕਮਾਂ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈਃ

(i) ਰੁਪਏ। 32,40,000-ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਆਮਦਨ ਨੂੰ ਰੁਪਏ 'ਤੇ ਲੈ ਕੇ ਭਵਿੱਖ ਦੀ ਕਮਾਈ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। 10, 000/- ਪੀ. ਐੱਮ., ਅਤੇ ਭਵਿੱਖ ਦੀਆਂ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ @50% ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ; (ii) ਰੁਪਏ। 7,50,000-ਵਾਰ-ਵਾਰ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਅਤੇ 5 ਸਰਜਰੀਆਂ ਅਤੇ ਮੈਡੀਕਲ ਇਲਾਜ ਦੇ ਖਰਚਿਆਂ ਲਈ ਪੁਰਸਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

(iii) ਰੁਪਏ। 10,00,000-ਭਵਿੱਖ ਦੇ ਮੈਡੀਕਲ ਖਰਚਿਆਂ ਅਤੇ ਅਟੈਂਡੈਂਟ ਖਰਚਿਆਂ ਲਈ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ;

(iv) ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਦਾਅਵਾ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਵਸੂਲੀ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੱਕ 9 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਦੀ ਦਰ ਨਾਲ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਵਿਆਜ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। 7. ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦੇ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ, ਅਸੀਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਲਏ ਗਏ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ-ਬੀਮਾ ਕੰਪਨੀ

ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਨੂੰ ਸਹਿਣ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਖੇਤਰੀ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਦਫ਼ਤਰ ਦੇ ਦਫ਼ਤਰ ਤੋਂ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ

ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰੋ ਕਿ ਦੋ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਟਰੱਕਾਂ ਦੇ ਡਰਾਈਵਰ ਗਲਤ ਡਰਾਈਵਿੰਗ ਲਾਇਸੈਂਸ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਗੱਡੀ ਚਲਾ ਰਹੇ ਸਨ। ਇਹ ਨੋਟ ਕਰਨਾ ਵੀ ਢੁਕਵਾਂ ਹੈ ਕਿ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਟਰੱਕਾਂ ਦੇ ਮਾਲਕ ਅਤੇ ਡਰਾਈਵਰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਸਮੇਤ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੜ੍ਹਾਅ 'ਤੇ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਏ ਹਨ।

7.1. ਸ਼ਮੰਨਾ ਅਤੇ ਓਰਸ ਬਨਾਮ ਵਿੱਚ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਡਿਵੀਜ਼ਨਲ ਮੈਨੇਜਰ, ਓਰੀਐਂਟਲ ਇੰਸ਼ੋਰੈਂਸ ਕੰਪਨੀ। ਲਿਮਟਿਡ ਅਤੇ ਓਰਸ., ਆਯੋਜਿਤ

ਕਿ ਜੇ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਾਹਨ ਦੇ ਡਰਾਈਵਰ ਕੋਲ ਜਾਇਜ਼ ਡਰਾਈਵਿੰਗ ਲਾਇਸੈਂਸ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ 'ਭੁਗਤਾਨ ਅਤੇ ਰਿਕਵਰੀ' ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਬੀਮਾ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਪੀੜ੍ਹਤ ਨੂੰ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਫਿਰ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਾਹਨ ਦੇ ਮਾਲਕ ਤੋਂ ਰਕਮ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

7.2. ਅਸੀਂ ਜਵਾਬਦੇਹ-ਬੀਮਾ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਪੈਰਾ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਅਨੁਸਾਰ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਵਧੀ ਹੋਈ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣਾ ਉਚਿਤ ਅਤੇ ਉਚਿਤ ਸਮਝਦੇ ਹਾਂ। 6 ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ 12 ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ। ਜਵਾਬਦੇਹ-ਬੀਮਾ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਇੱਕ ਡਿਮਾਂਡ ਡਰਾਫਟ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਉਸ ਦੀ ਬਾਕੀ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਲਈ ਉਸ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਜਵਾਬਦੇਹ-ਬੀਮਾ ਕੰਪਨੀ ਦੋ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਟਰੱਕਾਂ ਦੇ ਮਾਲਕਾਂ ਅਤੇ ਡਰਾਈਵਰਾਂ ਤੋਂ ਰਕਮ ਵਸੂਲਣ ਦੀ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ।

ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਉਪਰੋਕਤ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਸਾਰੀਆਂ ਲੰਬਿਤ ਅਰਜ਼ੀਆਂ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹਨ, ਤਾਂ ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਪਟਾ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ।

ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਦਿਵਿਆ ਪਾਂਡੇ

ਅਪੀਲ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ

ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Tarun Mehra

Advocate